

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Zuzana Švejcarová

Název práce: Osobní finance: strašák dnešní doby

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): Ondřej Hejnal

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem empiricky orientované a co do výběru terénu originální diplomové práce, která explicitně přijala perspektivu a konceptuální rámec (antropologie) vědění (*knowledge*), bylo „podívat se na otázku vnímání osobních financí ve společnosti v návaznosti na situaci zadluženosti českých občanů ne pohledem samotných dlužníků, ale optikou odborníků na finanční a dluhové poradenství“ (str. 1). Na jedné straně se opírá o rozbor vědění expertního (finančních a dluhových poradců) a na straně druhé o distribuci „obecného i specifického vědění, jako je finanční gramotnost“ (ibidem). Na základě dialogu mezi teoretickou/přehledovou literaturou a empirickým materiálem autorka předložila čtyři konkrétní otázky/oblasti: „Do jaké míry jsou sami experti schopni reflektovat svou vlastní roli v oblasti odborného poradenství? Na jakých principech [sic] je postaven vzájemný vztah mezi odborníkem a laikem? Jaké možné faktory ovlivňují situaci zadluženosti v české společnosti? Jakým způsobem probíhá předávané vědění v podobě finanční gramotnosti a jaké problémy to přináší? (str. 36). Třebaže třetí otázka se zdá být (oproti zbylým) poněkud široká a nejsem si jist, že čtvrté plně rozumím, práce by si vystačila (a do jisté míry i vystačila) s interpretací různých rolí, diskurzů a praktik nepříliš často zmiňovaných, ale dost možná podstatných (přínejmenším neprávem opomíjených) aktérů, tj. finančních/dluhových poradců, jejichž vědění, potažmo vědění o vědění („těch druhých“) a (patrně nejen pracovní) pozice spojující roviny marginalizace a dominance nabízí neotřelým způsobem reagovat na letitý metodologický problém Studying Up and/or Down.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Vyjma několika překlepů/chyb a četnosti některých parazitních slov („dále“ je v textu 26krát, „zároveň“ 58krát a „samotné“ 71krát) je text zpracován kvalitně: struktura dává smysl a délky kapitol nevybočují ze standardu. Oddíl příloh obsahuje krom tabulek s atribučními daty respondentů, ministerských dokumentů i například komiks anebo opravdu velmi povedenou tabulku s kódovníkem. Postup zpracování dat mohl být popsán detailněji, i když (resp. právě proto, že) se neodehrál například v MAXQDA, ale v Microsoft Word a Excel. Vzhledem k nižšímu (přitom však zcela dostačujícímu) počtu respondentů (12) je nevyužití speciálního softwaru („kaktusu“) s množstvím zajímavých, avšak zcela zbytečných funkcí spíše pozitivem. Nicméně má-li autorka ambici ve výzkumu pokračovat – a byla by škoda, kdyby ne –, bez specializovaného programu na kvalitativní analýzu se zřejmě neobejde. Jako sběratele a milovníka kaktusů, který ani tento posudek není schopen zpracovat bez MAXQDA, mě využití Wordu/Excelu coby nástroje analýzy kvalitativních dat zkrátka zajímalo. Snad se podobného popisu od autorky dočkám v nějaké její budoucí odborné studii.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava,*

přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Citování odborné literatury je korektní a její rozsah odpovídá standardům diplomové práce. Chyby v seznamu použité literatury jsou kosmetického charakteru (např. spojovník namísto pomlčky atd.). Přestože Tabulka 4 s kódovníkem je, jak jsem poznamenal, velmi kvalitní, a neměli by s ní mít problémy ani někteří „softwaroví xenofobové“, osobně tíhnu k prezentaci formou sítě, kde jsou k analytickým a/nebo aktérským kategoriím napojeny i konkrétní (cca dvě až tři) vyjádření z rozhovorů. Čtenář tím získává nejenom přehled kategorií, s nimiž autor pracoval, ale i hrubou představu o jejich významu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE *(celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):*

Celkový dojem je veskrze pozitivní. Pokud je práce prvním krokem rozsáhlejšího projektu, budu se těšit na další výstupy. Nicméně v takovém případě bych očekával větší zapojení do „každodennosti“ zkoumaných poradců, účast na jejich školení atd., jinými slovy větší etnografizaci metodologie. Téma by si vykročení tímto směrem bezesporu zasloužilo.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři):*

Doplňující otázky:

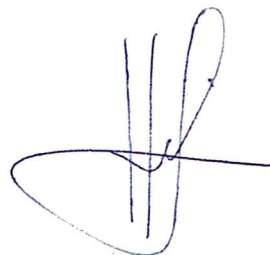
- 1) Zkuste stručně popsat způsob zpracování dat ve Wordu a/nebo Excelu.
- 2) Jaký je rozdíl mezi konceptem vědění a ideačními koncepty kultury? V čem je použití vědění lepší než kultura? Co navíc oproti kultuře nabízí?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):*

Výborně

Datum: 25.5.2015

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie